11de JAARGANG — CURAÇAO DEN 12n MEI 1894 — N° 541

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels: fl 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant oki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Natuur en Bovennatuur.

Het is nog geen twee jaren geleden, dat de fransche antikatholieke organen een vreugdelied aanhieven over den aanstaanden ondergang van wat de katholieken als een eerbiedwaardigen, zegenrijken grond vereerden: de bedevaartplaats Lourdes. „Lourdes heeft uitgediend! Weldra zal het niet meer zijn dan een verlaten plek! Onder onze oogen zal het vallen! Vergaan zal het!"— Zoo klonk de zegezang van het ongeloof. En het bereidde zich voor ter begrafenis, terwijl de stervende gezonder was dan ooit. Inderdaad, dat lied is reeds lang op den adem van den wind weggevoerd, en Lourdes staat nog even heerlijk, even grootsch en blijft in het dankbaar zegenend aandenken van duizenden bewaard.

Wat was de rede van die triomfkreet? Welk een vraag! Reeds over heel de wereld had het geklonken: de meester gaat naar Lourdes, om— men vergeve ons de uitdrukking— „dat broeinest van bijgeloof voor goed uit te roeien." Die meester was niemand minder dan de grootste romancier van het Frankrijk onzer dagen: Emile Zola.

Indien er voor Lourdes ooit gevaar had bestaan, onder de onmetelijke verontwaardiging over zijn bijgeloovige praktijken verpletterd te worden, dan dreigde dit nu in het bezoek van Zola.

Men kende den geoefenden strijder. Hij speelt met geen tegenstander, maar grijpt hem aan en vernietigt hem. Hij wil U een ellende in de maatschappij doen zien en daalt met U af in de mijnen, waar gij sidderend de ontzettende worsteling aanschouwt van den patroon en den werkman, van het kapitaal en het proletariaat. Hij spaart niets en niemand. Zijn *Terre* is wel die aarde van slijk, waar de H. Schrift van spreekt. Op gevaar af aan duizend eenvoudigen ergernis te geven, schildert U daarbij U den landman, dien wij slechts uit de dichterlijke legenden hadden leeren kennen, om niet meer te zeggen, als een grove gastronoom, met al de gebreken, die daaruit volgen en die oorzaak zijn, dat hij van zijn vee weinig verschilt. En in zijn *Débâcle* drijft hij Frankrijk, twee en twintig jaren na zijn nederlaag, terug langs het droevige, bloedige oorlogspad en stelt de kwalen van het leger voor allen in het licht. Al ontketent zich de woede der schitterende uniformen tegen hem, hij acht het niet: hij brandmerkt, op zijn wijze, het kwaad, dat zijn oog ontdekt. Voorwaar, hij is een ontzettend strijder, een schrikwekkend worstelaar.

Met te meer reden mocht de godsdienst zich daarom bevreesd afvragen: wat zal er overblijven van het kleine Lourdes, wat van de nederige Bernardette, wanneer die ridder het zwaard trekt, dat uit eerbied voor goud, of aardsche macht, of vaderlandsliefde zelfs, niet in de schede bleef? Daarbij toog Zola naar Lourdes als vijand: hij minachtte het nederig landmeisje; hij verdacht het getuigenis der geneesheeren; hij twijfelde aan de oprechtheid der genezen zieken. Bij zulk een weinig vooringenomen oordeel en zulk een ontzettende kracht, mocht men te recht voor Lourdes vreezen.

Zij rechtstaande houding voor de grot aan de zijde zijner vrouw, zijn gedekt hoofd, te midden van honderden die neerknielden en zich het hoofd ontblootten, voorspelde weinig goeds. Doch ziet, reeds na zijn eerste reis tot onderzoek, naar Bartrès, de laatste verblijfplaats van het bevoorrechte kind, vraagt hem een zijner vrienden: Wat dunkt U van Bernardette? „Zij was geen bedriegster?" bijt hij den ondervrager toe. En het heenwijzen daarna naar de van bloemen en kruiden bloeiende rotsen, vertolkten voldoende zijn gedachte: zij zal wel begeesterd geweest zijn.— Weinige dagen daarna was er bij hem geen spraak meer van een rechstreeksche aanval op Lourdes: hij zag de heldin van zijn toekomstige roman reeds voor zich staan: Bernardette, de kleine herderin, die zulk een wonderbare rol speelt in de geschiedenis van Lourdes, en daarbij zoo zedig, zoo geheel op den achtergrond tredend. O ja, zij moest dat nieuwe werk beheerschen, bezielen; hij zou haar een voetstuk in marmer uithouwen tot de dag aanbrak, dat de Kerk haar verhief op haar altaren. Wat dunkt U, Lezer, van die eerste verandering? Vervuld van zulke gedachten liep Zola nog zoo kort na zijn aankomst te Lourdes rond.

Men zou echter een verkeerd oordeel over Zola vellen, als men hem nu reeds tot het wonderdadige van Lourdes bekeerd waande. Rousseau en Renan hebben te diep hun beeld in hem afgedrukt, dan dat hij zich aan hun invloed zou kunnen onttrekken. Hij wil zien, hij wil tasten, wat de wetenschap hier constateert en hij klopt aan het bureau der geneeskundigen aan, waar hij aanstonds werd toegelaten.

Meermalen trad hij de zaal der geneeskundigen binnen, en zoo vervuld als hij eerst was van de gedachte dat alles hier geheimzinnig toeging, zoo luide verkondigde hij later dat niets in hoeken geschiedde, maar alles in het volle licht. Daar was hij in het gezelschap van meer dan twintig geneesheeren van naam en de voorzitter van dat College, maakt gebruik van dat oogenblik om hem zijn gevoelen over hun behandeling der zieken te vragen, waarvan het verslag later ook in den *Temps* werd opgenomen.

Erkent gij, vroeg hij hem, dat wij eerlijk te werk gaan en men onze goede trouw niet in twijfel kan trekken?

Dat erken ik, antwoordde Zola, maar.... ik wenschte wel wat meer voorzorg!

Wat wij reeds boven, na het onderzoek naar Bernardette vernamen, zien wij ook hier weer: het valt den meester zwaar, de leer, waarin hij is opgegroeid, waaraan hij hecht, prijs te geven. Het begint hem voor de oogen te schemeren en hij slaat er de hand voor om niet duidelijk te zien.

Wij geven een volgende maal de reden hiervan.

INGEZONDEN

Het is reeds een paar weken geleden, dat wij vernamen, dat door den Heer Van den Berge alhier een plan op touw is gezet, wat zonder twijfel het uitoefenen van fraaie handwerken moet uitbreiden en bevorderen. Onzes inziens heeft genoemde Heer daarmede een zeer verdienstelijke werk begonnen, zoo verdienstelijk zelfs, dat naar onze meening de aandacht van het Gouvernement niet mag ontgaan. In onze aan industrie en zelfs aan uitvoer zoo arme kolonie, waar het een raadsel blijft, hoe de mindere stand, welke het grootste gedeelte der bevolking uitmaakt, voortdurend aan haar dagelijks bestaan komt, hoe weinig eischend dat ook zij, zal men met grond mogen wenschen, dat alles, wat industrie en arbeid bevordert of rechtstreeks of indirect door het gouvernement worde gesteund. Vooral dit nog te meer, met het oog op de overbevolking, welke nu reeds vele zedelijke en tijdelijke nadeelen voor de mindere klasse der kolonie-bevolking heeft, maar binnen een niet verwijderd tijdperk slechter gevolgen zal hebben, wanneer arbeid en industrie een even flauw bestaan blijven houden. Hoe flinker dus het werk van den Heer van den Berge wordt aangevangen, hoe meer uitbreiding het erlange, hoe meer bijval en steun het vinde des te meer moet iedereen het toejuichen, die het goed met onze bevolking meent. Juist daarom wil ik gaarne dien verdienstelijke ondernemer en de achtingswaardige dames, die zich vrijwillig aan zijn werk associeerden op een groot lichtpunt wijzen in dezen loffelijke zaak.

FEUILLETON.

CAGLIOSTRO

Continuación.

———o———

Diez anja largoe él mester a observá silencio. Entretanto él a sinjá astrología, averiguación di piedra filosofal, arte di trahá oro, empirismo (conocimiento basá riba experiencia), quimica i oneiromancia (interpretación di sonjo); i él a abandoná e universidad coe grado di maestro den brujeria i den toer ciencia, perfecto pronosticador di porvenir, perfecciona pa un vida inmaterial di 5557 anja, iniciá den rito egipcio i experto den cabala (combinación judaica di palabra i letra di Biblia) según regla dje grimorio (libro mágico) di Rabbi Sâlomo. Séljonan dje cártanan abierta di su instalación na Occidente, como Vicario general di Gran Copto, ta un culebra koe, traspasá di un flecha, ta mordiendo un manzana, i coe e mes clase di seljo él a seljá después toer su mes cártanan. Acabando su estúdionan, Cagliostro dici, él a bai doená un vuelta na e teranan vecina i alji él a mirá cos asombrosa koe juntamente coe lo que ta antecedé, no solamente él tabata contá na católicanan simple ma na e hómbernan ilustrado di Logia, koe tabata keréle ciegamente.

Asina él ta contá koe na un dje viajecitonan científico na Sabeo, él a mirá un sorto di paloe, yamá paloe di solo, pa motivo koe toer maïnta él ta sali coe solo, i toer atardi coe bahamentoe di solo, él ta desaparecé den tera. El a yegá di ta na kantoe di un lago, yamá lago central, pasobra él ta justamente na centro di mundoe. Ta un agua morto i tan profundo como diámetro di mundoe, koe él ta atravesá enteramente. Si bo mira adén, bo ta weitá e otro hemisferio di cielo coe su stréljanan i luna coe su habitántenan. Cagliostro por a observá nan distintamente, pasobra koe e volumen di agua inmóvil tin e mes efecto manera lente di un astrónomo i él ta aumentá 6000 vez e objétonan dje fondo. Saliendo di paraiso terrestre, él mester a pasa un río no di agua corriente ma di santoe. Asina él a yegá na e colúmnanan di Isís i Osirís i cierto cérronan koe semper ta saltá riba. Ma coe un solo gota di agua dje río central, koe él tin un boteljita cerca dj'éle, él a stop nan di saltá enteramente; di suerte koe kende koe bai visitá nan awor, lo haljá nan indudablemente bien firme pará. El ta continuá su viaje pa Caldeo camina él ta mirá e famoso observatorio, conocí bao di nomber di "Cerro Caldeo." El ta manera un koker, bo ta drentéle abao i anto, mes cos koe den un pos, bo ta weita luna i strèljanan. Aljí també él a mira estatua di Nabucodonosor, colgando den laria meimei di dos cerro di magneet. Después él ta travesá Iberia i Armenia te riba cerro di Ararat, oenda muestra di arca di Noë ta ainda visiblemente na suela. Na Medina na Arabia, él ta visitá tumba di Mahoma, i él ta presenciá com hendenan dj'aljí ta gordá porco coe arsénico i caba huntá nan mandá den mondi i riba cerro pa koe nan carné envenená matá e animalnan salvaje koe devorá nan. Relato di tanta rareza a haljá sin embargo asina poca fé cerca e inglésnan práctico, koe e periodista Morand a ataquéle públicamente i pueblo enganjá a obliguéle di huï bai

Saliendo di Medina, él ta contrá na camina su antiguo captán di barcoe, Peter Bálsamo, i juntoe nan dos ta bai visitá Abisinia, Nubia, Lidia i Egipto, camina él a contá 40,000 momia persa (momia, morto embalsamá), es decir, hinter vanguardia di ejército di Cambises, derá aljí den santoe koe ta boelá. Na su yegada na Malta, su tío Altotas ta introduciéle cerca e granmaestro Manuel Pinto, koe na otra ocasión él ta yamá su tata natural. Peter Bálsamo ta bin moeri na Malta, i Cagliostro ta contá koe él a adoptá su nomber. Awor él ta bira monje na Sicilia, ma huyendo fô di convento él ta regresá na Egipto, él ta visitá Napoles i por fin Roma, camina él ta casá coe Lorenza Feliciana. Coe su esposa juntoe él ta bai Inglaterra; aljí den un visión, Henoch i Elias ta parcé n'éle i él ta coeminsá buscá partidario pa su rito egipcio.

III

Conde Cagliostro ta chiquito di estatura, oscuro di color, scheel i asquerosamente diki. Su dialecto siciliano, mesclá algún bê coe italiano más setentrional, parcé más hebraico koe cualquier dje otro lénganan europeo, koe él no sa papia ningun di nan ni medianamente. Sin forma agradable, sin conocimiento ni ciencia pa haciéle interesante, ta faltéle toer cualidad koe por a haciéle ganá amor i respeto. Tin otro héndenan koe ta representéle como "un homber di estatura mediana, á lo sumo, pero imponente; coe un fisionomía oscura pero altamente atractiva, di miradanan koe ta penetrá den alma di toer hende, como su wówonan pretoe ta briljá den oscuridad manera stréljanan.

Probablemente e retrato aljí a bien

Volgens mijn inzien moet het er op aangelegd worden, dat de afgenomen handwerken worden uitgevoerd. Is dat mogelijk ? Mij dunkt ja, althans zeker voor het gewoon alom bekende werk, Engelsch borduurwerk of Madeira-kant genaamd en waarschijnlijk ook wel voor de zoo genaamde Punto-tirato techniek, wat men hier ook wel Spaansch werk noemt en zeer gaarne en handig ook door de meisjes der gekleurde bevolking wordt beoefend. Wat het eerste werk betreft, waarin dan meer onderricht zou moeten worden gegeven en meer zou moeten worden gearbeid meen ik zeker te kunnen zijn, dat uitvoer mogelijk is uit de inlichtingen mij verschaft door een oud-consul van Madeira, een energiek en ondernemend man, met wien ik de eer had kennis te maken tijdens mijn laatste verblijf in Holland. Deze Heer merkte al dadelijk uit mijn gesprekken over onze kolonie en uit voorgelegde photografiën, dat de hoofdbevolking van Curaçao en Madeira zeer weinig moest verschillen in gewoonten, levenswijze bestaan en afkomst. Op zijn vraag, wat hier eigenlijk de hoofdbron van bestaan was kon ik gerust antwoorden, dat er eigenlijk geen enkele noemenswaardige vaste bron is. In Madeira, verhaalde hij, was er tot voor een twintig jaren ook zoo goed als geene althans niet voor de vrouwelijke bevolking. Sedert jaren is dat anders en bestaat er voor hen die werken willen geen armoede meer, al zijn de verdiensten betrekkelijk gering. Even als hier hebben ook daar de meisjes en vrouwen zelfs der gekleurde bevolking, die ook daar de hoofdbevolking is, een natuurlijk aanleg en geneigdheid voor handwerken.

Dit merkte destijds een Engelsche dame op, een dier vele, die jaarlijks het eiland Madeira bezoeken om zijn gezond klimaat.

Toen werd er op de zusterscholen en andere scholen nog geen onderricht gegeven in fraaie handwerken maar zij had er genoegen in iederen dag een klein aantal meisjes om zich te vergaderen aan wie zij onderricht gaf in het zoogenaamde Engelsche borduurwerk. Zoo als onze lezeressen weten wordt dit werk verkregen door overteekenen van patroon, uitknippen met borduurschaar en omzoomen met de zoogenaamde festonsteek. Dit omzoomen of omboorden geschiedt in Madeira meestal met flets blauw katoen maar ook wel met witte, omdat de blauwe reeds bij het eerste wasschen de kleur verliest. Op de hoogte gehouden door den oud-consul vernam ik deze bijzonderheden uit een correspondentie met de E. E. Zusters van Madeira, tot wie hij geraden had mij te richten, omdat deze sedert jaren op hunne scholen van dit handwerk een hoofdzaak van onderricht hebben gemaakt. Zij zonden mij stalen met aangegeven verkoopsprijs per meter, monsters van alle benoodigheden en patronen, welke ik gaarne den Heer van den Berge of de dames assistenten ter bezichtiging wil toezenden. Meermalen in 't jaar komen agenten van groote Fransche, Engelsche en Spaansche confectie-magazijnen inkoopen doen en nieuwe patronen leveren volgens den modeeisch.

Indien men zich gouden bergen van deze vrouwelijke industrie voorstelde zou men verkeerd oordeelen. Dat wordt belet door de kolossale concurrentie der machinale borduurwerken. Maar de hooge aristocratie en hooge rijkdom, even als zij zich geen oleographie in plaats van een schilderij zal verschaffen, verlangt nog altijd deze hand-made arbeid voor hun costumes en houdt zoo doende de navraag gaande.

De prijzen dezer borduurwerken varieeren naar gelang de meerdere of mindere uitvoerigheid van het patroon en de finesse van 0,50 franc tot 3,50 franc per meter; maar mij werd verzekerd, dat van een patroon in mijn bezit gemarkeerd fr. 3,50 per meter door een bedreven persoon ½ meter per dag kon worden afgemaakt. Na eenige routine en met zorg in de behandeling zou men dus de gemiddelde verdienste op een franc per dag kunnen berekenen. En dat zou men reeds een zegen voor de vrouwelijke bevolking onzer kolonie mogen noemen, althans voor die der mindere stand, van wie het grootste gedeelte, wanneer zij zich niet aan niets doen willen overgeven ter nauwernood 60 cent per week met hoedenvlechten kan verdienen. Mijn bewering is, wat voor Madeira mogelijk is gebleken te zijn kan hier ook mogelijk worden en wellicht met even goed of met nog meer succes voor het zoogenaamde Spaansche-borduurwerk. Het eenige is: de vrouwelijke jeugd moet degelijk worden onderricht van jong af aan; op reinheid en finesse der arbeid moet sterk worden aangedrongen en dan correspondentie en relatie aangeknoopt met die firma 's in Europa, welke na nader genomen informatie de afnemers blijken te zijn van het Madeira-borduurwerk. Mocht ik nog in een of ander den ondernemenden Heer van den Berge ten dienste kunnen zijn, wat deze zaak betreft, dan wil ik mij volgaarne daartoe leenen. Van harte wenschen wij hem het beste succès en den grootsten steun.

A. H. FRIE.
Santa Rosa.

NIEUWSBERICHTEN

CURAÇAO.

— Verleden Dinsdag, des vóórmiddags, heeft de opening der vergadering van den Koloniale Raad voor het zittingjaar 1894—1895 met het gebruikelijke ceremonieel plaats gehad.

Aan het Raadhuis gekomen werd de Gouverneur der kolonie ontvangen door eene uit de raadsleden J. E. VAN DER MEULEN, E. D. E. VAN DEN BOSCHE en M. P. CURIEL bestaande commissie, die ZHEG. de raadzaal binnenleidde. Hier plaatste de Gouverneur zich vóór den voor hem bestemden zetel en sprak de navolgende openingsrede uit:

„Mijne Heeren,

Nu ik wederom het voorrecht heb mij in Uw midden te bevinden, ten einde ingevolge art: 77 van het Regeering-reglement, Uwe vergadering voor het nieuwe zittingjaar te openen, mag ik, — een blik werpende op het nu gesloten tijdperk, — in de eerste plaats met vreugde constateeren, dat het aan stof tot dankbare tevredenheid niet ontbreekt.

Immers wanneer wij de oogen rondom ons slaan en, wat door telegraaf en nieuwsbladen gedurende dit tijdvak ons van elders werd gemeld, beschouwen, dan kunnen wij niet anders dan met voldoening den blik wéér werpen op de feiten, waardoor de toestand dezer kolonie werd gekenschetst.

De gezondheidstoestand was gunstig.— Voor rampen en epidemische ziekten bleven wij bewaard.— Rust en orde heerschten alom. De geest der bevolking gaf slechts reden tot roemen.

Een gunstige wéérsgesteldheid veroorzaakte een gunstigen toestand voor den landman, en handel en scheepvaart gingen — in weerwil van den druk, die zich over geheel de wereld deed gevoelen — hier niet achteruit.

Het onderwijs — zoowel openbaar als bizonder — blijft zich in toenemenden bloei verheugen, en ik meen zonder vrees voor tegenspraak te mogen zeggen dat de gevolgen van dien bloei zich zoowel in het publiek als in het bizonder leven onzer maatschappij ieder jaar meer doen gevoelen.

De toestand der koloniale financiën geeft, helaas minder stof tot tevredenheid. De phosphaatontginning op Aruba gaf minder gunstige resultaten; tot versterking der gewone middelen kon men indertijd niet besluiten; wat te voorzien was is nu een feit; de bron, waaruit lang de tekorten konden gedekt worden de batige saldo's van vroegere dienstjaren — die bron is uitgeput.— Versterking der middelen is noodzakelijk, wil men niet wéér tot dekking van het tekort een beroep doen op de belastingschuldigen in het Moederland.— Tot het totstandkomen dier versterking roep ik dan ook nu, met vertrouwen, Mijneheeren, Uwe medewerking in.

De onzekere toestand onzer geldmiddelen staat aan iedere verbetering belemmerend in den weg.— Die toestand moet normaal worden,— eerst dan kan met vaste hand aan die zoo gewenschte wijzigingen en verbeteringen worden gearbeid, die naar wij hopen, in een niet te lang verschiet zullen tot stand komen.

Immers, én op de bevrediging van het verlangen naar uitbreiding van eigen invloed op het bestuur van eigen zaken, én op vermindering der moeielijkheden, waarmede, als keerzijde van de reden van bestaan van zijn handel dit eiland in financieele transactiën te kampen heeft; én op de mogelijke maatregelen tot bevordering van cultures en industrie; én op de zoo gewenschte wijzigingen, noodig om tot eene meer zekere, snellere en goedkoopere rechtsbedeeling, vooral op de eilanden, te geraken,— bleef de aandacht van Regeering en Bestuur, ten spijt der financieele moeielijkheden, met vast vertrouwen op eene goede oplossing, gevestigd.

Niet anders dan met erkentelijkheid kan ik der welwillende medewerking gedenken, Mijneheeren, ook in het afgeloopen zittingjaar wederom van U ontvangen.—Laat mij ook in dit nu ingetreden tijdperk op die welwillende medewerking mogen rekenen, — dan zullen al de bovenopgenoemde onderwerpen nog in dit zittingjaar hunne oplossing kunnen vinden, en de zitting van den Kolonialen Raad 1894/1895 kan vruchtbaar worden voor het welzijn, en belangrijk voor de toekomst der Kolonie.—

Dat geve de Almachtige, en schenke daartoe Zijn onmisbaren zegen!

Ik verklaar de vergadering van den Kolonialen Raad voor het nieuwe zittingjaar geopend!"

Na het uitspreken dezer rede verliet de Gouverneur de vergadering, door bovengenoemde Commissie tot aan de deur van het Raadhuis begeleid.

Voor het Raadhuis was eene eerewacht van de Schutterij en het Garnizoen opgesteld.

Het bij den Raad ingediende Ontwerp der Koloniale Begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1895 werd ten fine van onderzoek naar de Afdeelingen verzonden.

— Alhier is per telegram uit 's Gravenhage bericht ontvangen, waaruit opgemaakt zou kunnen worden, dat de heer *Roëll* premier in het nieuwsaamgestelde Ministerie geworden en *Tak van Poortvliet* voor een andere portefeuille bestemd.

De heer *Bergsma* is voor het ministerie van Kolonien en de heer *Van der Wijck* tot dat Marine aangewezen.

Droevig zijn de berichten over de ongelukken en de verwoestingen veroorzaakt door de aardbeving, die dezer dagen de Staat Andes, Venezuela, geteisterd heeft. Al de bijzonderheden op te sommen, die langs telegrafischen weg en per mail ons eiland bereikt hebben zou ondoenlijk zijn. Voldoende zij voor het oogenblik, dat steden, dorpen en gehuchten zijn verwoest of verdwenen en een groot aantal personen onder de instortende huizen als anderzins het leven verloren hebben.

Wij wenschen onzen landgenoot den heer W. C. Gaërste, die kortelings te New York tot doctor in de

---

cai tan ventajoso, pa motivo koe e pintor, ó sea él a miréle den oscuridad ó sea e mirádanan indagadora a penetréle di tal manera koe ya él no tabata sabi kiko él ta mirá.

El conocé casi toer lenga di Europa i Asia—su admirador La Borde ta scirbi — i també den e lénganan koe él ta menos versá adén, su elocuencia ta ejercé un influencia seductora, irresistible.

Elección entre e dos tan distinto retrato ta liber, á menos koe bo representá bo e homber—sea repugnante ó atractivo — koe un vestido di terciopelo verde ó violeta oscuro, ricamente bordá coe oro, di moda singular i antiguo. Riba su cabeza un peluca mui stranjo coe siete rabito toer trensá, coe sintá verde ó violeta na nan punta. Na su manoe robes, un spada di moda antigua coe un magnificá cabez na forma di cruz, montá coe precioso diamante. E arma alji ta di alto aprecio p'éle, ta su talismán (lo que tin algún virtud maraviljosa), él ta saquéle tené na manoe ora él tin di pronunciá un discurso — ta su mes boca ta contá — pasobra ta un regalo di su pariente i íntimo amigo, Jacques de Molay, último granmaestro di Templárionan (orden militar i religioso), algo promer koe él ser kimá biboe na anja 1308.

Cagliostro també a sorri juntoe coe e pariente i amigo, e mes pena di morto, ma como Fenix él a resucitó fó di su cenizanan na vista di público. Kende koe, escuchando e relato alji, tabatin valor di demoestrá nan incredulidad, Cagliostro tabata moestrá nan e cicatriznan di kimamentoe, i esai tabata desvanecé toer duda.

Na principio di anja 1778, Cagliostro a bai Holstein di visita cerca conde di Saint Germain, un aventurero francés, koe, aunque materialista, charlatán i, según e dicho significativo dje viejo rei Federico, "un *conte* pour rire" (un cos di hari) no coe asina mal costumbre manera conde Cagliostro, ma si coe menos fraude riba su conciencia. Di regreso di Holanda, poco diá pasa noemá, de Saint Germain ta elogiando hierna fe holandesa asina tantoe, koe Cagliostro ta resolvé, sin ningún temor, di bai aljá bai poerbá su cuerte. El ta abandoná Holstein anto, i despues di pasá algún dia na Arnhem, él ta establecé su mes na la Haya. Yegada dje hombér di kende hinter mundo ta papiá, kende su lacáyonan ta ganá 20 franco pa dia i ta bisti librea di 200 franco cada uno, no por a ser indiferente pa hendenen di la Haya. E impostor ta cogé e holandesnan tan esima i moderá hincá den su secco, i Bulau ta scirbi, koe ningún semana nan no a moestréle honores mas grandi. El a cerrá amistad coe Willem Buys, venerable di Logia "l'Indissoluble" na la Haya i él tabata buscá masonnan di más influjo. Na consecuencia di esai, bien pronto un comisión, compuesta di principal hombernan di Logia, a bin invitá e célebre extrangero di tin bondad di bin realzá nan tenida coe su presencia.

Ora él a yegá, un doble fila di masonnan, coe spada (di cartón) afó, cruzá den laria pa largá él pasá abao, en senjal di honor, tabata speréle na entrada di Logia. En cualidad di venerable, nan a ofrecéle silja di presidente i doeñéle, como visitador, poder ilimitá. Agradecido pa tanta distinción i honra, él a sacá su spada milagrosa, él a haci un discurso koe apesar di a durá asina largo — casi 3 hora — a ser yamá altamente interesante. El a tratá riba ciencia sagrada i profana coe igual facilidad i den un tono elevado i afable. El a papiá di forzá di gracia divina koe ta semper coe n'éle i ta sostenéle vigorosamente na propegación di su rito nobo, egipcio. Su mayor aspiración ta di esparcé conocimiento di existencia di Dios é inmortalidad di alma i di purificá e antigua masoneria di toer superstición i brujeria.

Después di a desenvolvé su idea, él a doená un revista di su rito egipcio, i coe esai él a hacé tal impresión riba su hermánonan di la Haya, koe su discurso a ser aplaudí acaloradamente, i ademas nan a invitéle coe instancia di establecé, segun e rito nobo, un logia di adopción pa muger i homber i di uniële na Logia "l'Indissoluble."

Gustosamente él a cumpli nan deseo. Gran número di señora di la Haya a ser recibi, i Lorenza (aki Seraphine), esposa di Cagliostro, a ser nombrá granmaestra dje Logia coe título di "première inspectrice."

Ainda e documento koe ta doena prueba i testimonio dje particularidadnan aribá citá, ta existi den archivo di Gran Oriente di Holanda. Ta un certificado di 29 Marzo 1778 koe directiva di Logia "l' Indissoluble" a doená na condesa Seraphine de Cagliostro, bisando koe él a desempenjá admirablemente su función di "première inspectrice;" koe él ta iniciá den toer secretoe di orden i él ta ser altamente recomendá na toer hermano i hermana mason. Entre otro firmanan, e documento alji tin firma auténtica di Juiseppe Bálsamo i di Seraphine, condesa de Cagliostro.

El ta continuá

tandheelkunde bevorderd werd, dezer dagen een schitterend examen alhier aflegde en toegelaten is om te praktizeeren, met deze bevordering van harte geluk.

De "Gouverneur van Heerdt" Gouvernements mailboot. van Aruba vertrokken op Dinsdag, brak ten gevolge van een rukwind, zijn mast, op een afstand van 3 mijlen ten Oosten van dat eiland.

Dit ongeval werd door een persoon aan de Phosphaat werken gemerkt, en de sleepboot der Aruba Phosphaat Maatschappij zette stoom op, om de "Gouverneur van Heerdt" bijstand te verleenen. Het gelukte haar om dit vaartuig om 10½ ure des nachts de phosphaat haven (Boca Nicolaas) binnen te sleepen.

Geen persoonlijk ongeluk werd door dit ongeval veroorzaakt.

C. Ct.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Luis A. Arevalo, Ramon Dominguez Blanco, John Swaberg, bark "Ellen Graves," Antonio Gonzales, Hariet Gumpert Higgius, Isaac L. Henriquez y Esposa, Charles W. Suttle, Manuel Domingo Solagnie, Amente Eck, Eduardo Perez, Pompilio Teodoro Nonez, Anita Neuman, Manuel G. Mendez, Llacup Ilpedue Lluni, Juana Grimes, pl. "Barber" Leonisia Manuela, Paul Rinée, Maria Madalena Senjor, Gerardo Maduro, Herman C. Henriquez, J. J. Pietersz, Johanna Marthiz.

Aangeteekende stukken: Miguel A. Baralt, A. J. Pearce c/o Elias Capriles 4, Pedro José Abreu, Fernando Arvelo, Charles Jutting é hijos, A. de Bruyn, Catalina de Ramo, Francisco Casañas, Soledad Gonzalez, A. C. Salcedo & C°., c/o A. Bethencourt é hijos.

NEDERLAND.

H. M. de Koningin-Regentes zal het geven van godsdienstig onderwijs aan de Koningin, toevertrouwen aan dr. G. J. van der Flier, predikant bij de Ned. Hervormde gemeente alhier.

— Per rijtuig brachten de Koninginnen dezer dagen onverwacht een bezoek aan Leiden. Zij bezichtigden o. a. het stedelijke museum, den Burg en het museum van natuurlijke historie.

BUITENLAND

Rome.— De Eerw. pater Daniël de Bassano, Franciscaan, die sedert 16 jaren de biechtvader was van Leo XIII, is overleden. Zijne Heiligheid was diep getroffen over dat afsterven.

— In het aanst. Consistorie zal o. a. tot kardinaal worden verheven de ZEerw. pater Steinhuber S. J. en mgr. Perraud, bisschop van Antun en lid der Fransche academie.

Zondag 16 Aprilzijn 600 Spaansche pelgrims aangekomen, zonder dat daarbij iets bijzonders voorviel. De vrees, dat dit bezoek aanleiding zou geven tot ernstige ongeregeldheden, bleek dus ongegrond. Uit voorzorg in had de regeering twee compagniën fanterie gezonden naar Civita Vecchia en naar het station, ten einde bij de landing en de aankomst te Rome de orde te handhaven. Bij groepjes trokken de pelgrims door de stad, zonder dat zij op eenigerlei wijze werden lastig gevallen.

— Maandag-namiddag te vijf ure zijn 30,000 man met al de Spaansche pelgrims in de Vaticaansche basiliek ontvangen. Te half 6 kwam Z' H., gedragen op de Sedia Gestatoria, vergezeld van 20 kardinalen, vele Spaansche bisschoppen, enz. De ontvangst was allergeestdriftigst en duurde tot half 7. Alles liep in de beste orde af; de Paus verkeerde in de beste gezondheid.

— Alle bladen houden zich bezig met een artikel der *Diritto* van Rome, waarin Duitschland en Oostenrijk voor slechte bondgenooten worden uitgemaakt. Men zegt dat dit artikel de verklaringen van Humbert en Crispi vervolledigt en het bewijs is dat Italië, een toenadering tusschen de drie keizers vreezende, zijne wapeningen voortzet om zich dichter bij Frankrijk aan te sluiten. Kortom, men verwacht binnen kort een nieuw drievoudig verbond in Europa.

— Woensdag 19 April heeft de politie te Rome twee anarchisten op straat gevangen genomen, van wie de een eenen bom droeg. Zij boden een hardnekkigen tegenstand, en een hunner ontkwam: maar de ander, die de bom droeg, bleef in handen der politie.

— In de omstreken van het Colysaeum te Rome is een nieuwe bom gevonden. Er hebben verscheidene arrestatiën plaats gehad, o. a. van den metgezel van den persoon, die Woensdag is gevangen genomen en die volgens de politie een blik met ontplofbare stoffen droeg. De politie is op het spoor van anarchistische vereenigingen.

Frankrijk.— De *petit parisien* stuurt een allergewichtigst bericht de wereld in, dat, mocht het waar blijken, alle kans op een spoedige ontwapening den bodem inslaat. Volgens een correspondentie, welke het Parijsche blad uit St. Petersburg ontving, moet Keizer Wilhelm met toestemming van keizer Frans Joseph en koning Humbert door tusschenkomst van graaf Schoualoff den czaar gevraagd hebben, een congres bijeen te roepen, waarop het voorstel tot een algemeene ontwapening behandeld zou worden. De czaar heeft dit aanbod van de hand gewezen en moet verklaard hebben, dat als zulk een uitnoodiging officiëel uit Berlijn kwam, Rusland en Frankrijk waarschijnlijk met een non posimus zouden moeten antwoorden.

Men heeft in een veld bij Aubervillet in den grond begraven, een geheel magazijn van ontplofbare stoffen, gevonden 2 kilo versch kruit, 10 kilo dynamiet, spijkers en een geheel gereed gemaaktezoo genaamde omkeerbom,

Voor de woning van den kantonrechter te Cuesnoy-sur-Doubs, bij Rijssel, is eene met kruit beladene bom gevonden, die tevens voorzien was van spijkers en steentjes. Een knecht bluschte tijdig de brandende lont uit. De dader is onbekend.

— Te Parijs, in de voorstad Saint Denis, is een geheime club van anarchisten ontdekt. Reeds 27 inhechtenisnemingen hebben plaats gehad. Op den straatweg tusschen Gourneuve en Stoins zijn onder een hoop steenen 2 bommen gevonden.

— Een Belg, Vandermeerser genaamd, is te Parijs door 2 politiedienaren gevangen genomen, daar hij hun toeriep, dat men den dader van den aanslag in het café-Fayot niet zal ontdekken, en dat men binnen 8 dagen een nieuwen aanslag zal beleven zonder dat men iets ontdekken zal.

Belgie.— Tijdens de vereldtentoonstelling te Antwerpen zullen internationale wedstrijden, gehouden worden van voortteelende dieren (paarden, runderen, schapen en verkens.) De wedstrijden voor runvee, schapen en varkens zullen plaats hebben Zaterdag 2 Juni 1894 en 4 volgende dagen. De wetstrijden voor paarden zullen plaats hebben Zaterdag 8 Juni en 4 volgende dagen. Laatste dag van inlevering van materialen aangaande de wedstrijden kunnen worden gezonden hetzij aan het bestuur der prijskampen, Koningklijke straat 20, te Russel, hetzij aan het secretariaat., hevestigd Montignystraat 2, te Antwerpen. Een internationale wetstrijd is uitgeschreven voor hengsten van 3 jaar en meer, in Duitschland, in Oostenrijk-Hongarije of in het koningkrijk der Nederlanden geboren. Onder de rubriek rundvee wordt gevraagd van Hollandsch ras: stieren met 2 tot 5 tanden koeien van allen ouderdom, en vaarzen met minder dan 6 tanden.

— Naar een der te Brussel verschijnende bladen mededeelt, is, door tot nog toe onbekend gebleven misdadigers, een poging gedaan om den spoortrein, waarin koningin Victoria zich op reis, naar Florence bevond, tusschen de Belgische stations Nattoye en Assesse, te doen déraileeren. Met dat doel waren rotsblokken op de rails gelegd. De aanslag werd verijdeld doordien een goederentrein enkele minuten voor het voorbijstoomen van den trein der koningin, de rotsblokken ter zijde schoof.

— Dinsdag-avond is, op bevel van den rechter van instructie te Antwerpen in hechtenis genomen mevrouw Jonniaux, echtgenoote van den hoofdingenieur voor bruggen en wegen in de provincie Antwerpen. Zij staat in verdenking van enkele familie-leden te hebben vergiftigd, ten einde zich te bevoordeelen met de op hun hoofd gesloten levensverzekeringen, van welke geheimzinnige zaak reeds sedert maanden veel in de bladen is gesproken. Deze arrestatie veroorzaakt begrijpelijkerwijze groote ontsteltenis.

Duitschland.— Het Centrum's voorstel tot weder toelating der Jesuïeten is Maandag in den Rijsdag met 168 tegen 145 stemmen bij 3e lezing of definitief aangenomen.

— Het voorstel van Graaf Von Kanitz tot invoering van een Rijksgraanmonopolie is Zaterdag door den Rijksdag na een langdurig debat, waarin de Rijkskanselier Von Caprivi ten slotte de Kabinets quaestie stelde, met 159 tegen 46 stemmen verworpen.

— Te Berlijn zijn op verzoek van de Russische regeering 3 studenten— een Bulgaar en 2 Russen — gevangen genomen, die van daar een machtige beweging in Rusland voorbereidden. Zij zullen over de grens gezet worden.

— Een jonge vrouw te Mainz, die tehuis over eene grap schudde van het lachen,, hield spoedig met lachen op en klaagde over vreeselijke pijn in de zijde. De pijn naam in hevigheid toe en de dokter constateerde bloedstorting in de longen, hetwelk door het springen eener bloedader was veroorzaakt. De dood volgde spoedig.

— Te Frankenstein woedt hevige brand, 20 huizen zijn reeds vernield. Water ontbreekt.

— Een politieagent van Frankfort a/M. hield Donderdag avond een verdachten kerel aan. Op 't politiebureau gekomen wordt de gevangene onderzocht en men vond in een zijner zakken het horloge.... van den agent.

— In de dynamietfabriek te Dömitz, in Mecklenburg, heeft een hevige ontploffing plaats gehad. De gebouwen zijn verwoest, kolossale brokstukken steen en metaal, o. a. van de groote machines en stoomketels, werden op ontzaglijke afstanden in de omringende velden geslingerd Een roodgele damp steeg na de ontploffing op en bezwangerde den geheelen omtrek. De landerijen hebben veel geleden. De directeur en eenige werklieden zijn gekwetst, maar dooden zijn er niet bij te betreuren.

— Eene groote brug, zooals er geen tweede in Europa te vinden zal zijn, wordt gebouwd bij Müngsten, tusschen Remscheid en Solingen, over de Wupper. De hoogte der brug, van den waterspiegel tot aan de leuning der brug, bedraagt 170 meters. De spanning over het dal heeft eene breedte van 170 meters. De kosten worden begroot op 2½ millioen mark.

— De Witte Paters zullen eerlang een missiehuis vestigen te Trier. De Pruisische ministers van eeredienst en binnenlandsche zaken hebben op het daartoe strekkende verzoek gunstig geadviseerd, zoodat alleen nog de toestemming van den regeeringspresident te Trier noodig is.

Engeland. — Na derde lezing werd het wetsontwerp betreffende de arbitrage in de Behringzee in het Lagerhuis aangenomen.

— Het stoffelijk overschot van majoor Wilson en zijne dapperen is door den Engelschen koopman Dawson te Buluwyo aangebracht en zal te midden der ruïne van Zimbabwé begraven worden. De koopman bracht ook de weduwe en kinderen van Logengula mede, voor wie de Chartered Company zal zorgen, alsmede Lobengula's opperbevelhebber Umjaan en andere hoofden. Ook is het Dawson gelukt de inboorlingen op te sporen, die door Lobengula naar het Engelsche hoofdkwartier waren gezonden met het aanbod zijner onderwerping en, met een geschenk in goud, dat hun echter door Britsche soldaten werd ontstolen. Het onderzoek in deze zaak wordt nu opnieuw geopend. De rijkspolitie zal in Mei aanst. Matabelenland verlaten; de verschillende posten, welke zij daar bezet houdt, zullen dan betrokken worden door de gewapende macht van de Chartered Company.

— Te Londen heeft men Zaterdag de hand gelegd op een bekend Italiaansch anarchist, zekeren Francesco Polti. Op het oogenblik zijner inhechtenisneming had hij een bom bij zich. Aan deze vangst schijnt de politie groote waarde te hechten.

— De Londensche inbrekers zijn allesbehalve erover tevreden, dat zich zoovele vreemde anarchisten in de hoofdstad komen nederzetten. Dezen zijn zoo uiterst bekwaam in het hanteeren van valsche sleutels, vijlen en breekijzers, dat de oudste Londensche ,,burglar" erover verstomd staat. Die Fransche anarchisten komen zonder een cent op zak aan, en in een paar dagen zijn ze perfecte ,,gentlemen." De brave Londensche dieven zijn over die vreemde concurrentie zoo weinig gesticht, dat zij de hulp der politie inroepen, om de nationale ,,industrie" te beschermen, en zij helpen zelven de detectives om de anarchisten op te pikken.

— Baron de Hiersch heeft, hetgeen hij op de rennen in 1893 aan prijzen gewonnen heeft, weder aan de Londensche hospitalen geschonken. In 1891 won hij 7000 pst. en in 1892 35,000 pst. Geen enkele schilling behield hij van dit bedrag voor trainin, reiskosten of iets dergelijks. Verleden jaar won baron De Hiersch 7500 pst. doch waarschijnlijk van gedachte dat deze som, in vergelijking met de vele weldadige instellingen te Londen bestaande, wel wat gering is, heeft hij haar verdubbeld en er 15,000 pst. van gemaakt.

Spanje.— De eerste groep werklieden-pelgrims heeft de reis naar Rome aanvaard. Men verwacht, dat in het geheel 15 à 16000 man, meerendeels werklieden, den H. Vader hun hulde zullen gaan betuigen. De pelgrimstocht zal waarlijk eene buitengewoon gewichtige geloofsuiting zijn van het Katholieke Spanje. Het Italiaansch gouvernement zal groote voorzorgsmaatregelen nemen, om in zijn eigen belang eventueele ongeregeldheden te voorkomen. In den Senaat en in de Kamer zijn motiën aangenomen om te protesteeren tegen de geweldenarijen, waaraan Spaansche pelgrims op weg naar Rome te Valencia hebben blootgestaan.

Denemarken.— De begrooting voor 1894,95 vermelt een overschot van 2,862,372 kronen. Van de uitgaven dienen niet minder dan 17,637,325 kronen of 33 pCt, ter bestrijding der oorlogsuitgaven De nieuwe legerwet is thans door de beide huizen aangenomen.

Rusland.— De heeren van Esthans en Lijfland hebben den 75n verjaardag van hun vrijwording dezer dagen feestelijken herdacht; 13 deputaties, vertegenwoordigende even zoovele gemeenten, zijn naar Petersburg gegaan en hebben daar een zilveren krans op de graftombe van van hunnen keizerlijken bevrijder, wijlen czaar Alexzonder 1 neergelegd. Na deze pechtigheid hield een orthodox geestelijke uit een der Oostzee provinciën een toespraak in de Esthlandsche taal, waarin hij herinnerde aan den treurigen toestand der Esthlandsche lijfeigenen vóór hunne vrijwoording.

China.— Tusschen China en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika is eene overeenkomst geteekend tot voorbereiding eener nieuwere wetgeving op de Chineesche immigratie.

— Eene nieuwe grauwvuurontploffing had plaats in eene mijn van Sopa. Er zijn talrijke dooden en gewonden.

Amerika.— Vele fabriekseigenaren te Chicago hebben hunne fabrieken gesloten, omdat de arbeiders weigeren hunne betrekkingen tot de agitatoren op te geven. Omstreeks 10,000 arbeiders zijn hierdoor werkloos geworden.

— De *New-York Herald* deelt een

telegram mede uit Panama, waarin wordt gemeld, dat de Colon, op de landengte van Panama in brand staat. Wegens gebrek aan water bestaat er weinig kans, dat de brand spoedig zal kunnen worden bedwongen, vooral niet, daar deze door een fellen wind wordt aangewakkerd.

— In de nabijheid van Oklahama, in de far west, hebben vijf vermetele roovers een aanval gewaagd op een trein van de Rock Island-lijn. Er volgde een hevig gevecht, waarbij het personeel de overhand behield; twee der aanvallers werden doodgeschoten, en een werd gevangen genomen, maar de beide andere wisten te ontsnappen.

Egypte.—Volgens de *Köln. Ztg.* zal de Khedive van Egypte zich verloven met de tweede dochter van den sultan van Turkije, prinses Naime, 17 jaren oud. De moeder van Abbas Pacha wordt tegen Mei te Constantinopel verwacht.

— Het ministerie heeft zijn ontslag ingediend. Het achtte zich verplicht dezen stap te doen, omdat het niet meer, zooals eertijds, het vertrouwen van den Khedive bezit. De Khedive heeft het ontslag aangenomen en, na raadpleging met Lord Cromer, Nubar Pacha met de samenstelling van een Kabinet belast.

— De crisis is geëindigd met het aftreden van Riaz-Pacha als eerste minister en diens vervanging door Nubar-Pacha. Een en ander is geschied in overleg met den Britschen gevolmachtigde, Lord Cromer, vroeger Sir Evelyn Baring.



BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van ZILVEREN EN GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank*, van af 1 Juli t/m. 31 December 1891, onder N°. 8924 A t/m. N°. 3258 B, zal plaats hebben op Donderdag den 17n. Mei a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 10 Mei 1894.

De Voorzitter,

M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Beendementoe público di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta eesnan di fo di 1 di Juli te 31 di December di 1891, bao di noember 8924 A te noember 3258 B, lo toema lugar Djawebs, dia 17 di Mei i dianan koe ta sigui.

Ta pidi interesadonan di evita e beendemeentoe ayi pagando intres koe nan ta debe.

Corsouw, 10 di Mei 1893.

President,

M. P. CURIEL.

LA SANGRE, EL CEREBRO Y EL ALIENTO

— o —

Un banquillo puede sostenerse con tres patas, pero no con dos, pues para su equilibrio debe, por lo menos, tener tres puntos de apoyo.

Las tres patas, ó puntos de apoyo, en que descansa la vida humana son; la sangre, el cerebro y el aliento, ó sea, la circulación, los nervios y la respiración. Quítese una de estas tres patas, y caemos, es decir, morimos.

Pero, además, y como no sucede con las patas de un banquillo, estos tres puntos de apoyo de la vida están relacionados entre sí, y cuando uno se debilita se debilitan los otros. Si la sangre de un hombre no es pura, su cerebro y su aliento sufren; son una especie de trinidad, tres fases de una vida, ó sea una vida que corre mediante tres canales. Y cuán extraordinariamente se mezclan y se separan!

Prestemos atención á lo que sigue: "No tenía yo descanso, sólo podía dormir muy poco; sentía convulsiones en todo el cuerpo; á menudo me levantaba durante la noche poseído de gran terror y excitación. Todo me molestaba, hasta la presencia de un amigo. Estaba yo triste y de mal humor, y quería siempre hallarme solo."

Hé aquí un caso en que los nervios estaban trastornados, y en que una de las tres patas del banquillo aflojaba y amenazaba romperlo todo. Un estado tal como el que describe el escritor de aquellas líneas, es no solo penoso sino alarmante; porque todo movimiento, toda sensación, toda clase de poder en el cuerpo depende de los nervios y, cuando estos se desarreglan todo el régimen de la salud está perdido; pulmones, corazón, riñones, etc., todo funciona mal; porque debe saberse que los nervios lo rigen y gobiernan todo. Sin ellos, es el cuerpo lo mismo que un buque sin capitan ó timonel á merced de cualquier viento que sople. Es una situacion terrible. "Es el camino de la locura!" ó se le pone pronto remedio, ó viene un resultado que es peor que la muerte.

Qué es lo que le produjo esta enfermedad á ese hombre? Preguntémoselo. Tal vez trás de eso haya algo, una causa no sospechada: tal vez otra de las tres patas del banquillo se debilitó antes que los nervios. Nada sacaríamos sin nuevas averiguaciones.

Pues aquí están, ya las tenemos. En su carta encontramos una declaracion que nos las sugiere, y que es la clave de todo el misterio.

"No tenía apetito, ó tenía muy poco," añade. Esa fuente de fuerza y de vitalidad, el sistema digestivo, había cesado de funcionar, y lo que es todavía peor, estaba llena de materia pútrida en fermentación. Gases venenosos y ácidos mortíferos se engendraban en él, como se engendran en una cuba de basuras en putrefacción; se introducían en la sangre, y eran llevados á todos los órganos y partes del cuerpo. Los nervios, desde el cerebro hasta la punta de los dedos, estaban aniquilados y envenenados: y ¿ quién puede tocar una guitarra cuyas cuerdas están todos enmohecidas y discordes? Que otra cosa sino enfermedad y sufrimiento, seguido muy de cerca por la locura y la muerte, pueden provenir de nervios que están llagados por la inflamación faltos de un nutrimiento que se niega? No es milagro que el que nos escribe no pudiera soportar aun la compañía de sus amigos más queridos y buscase la soledad, como una miseria menor.

Pero ¿cómo acabó todo esto? Los lectores que sufren de postración nerviosa y de todas las demás formas de indisposiones de nervios, no quedarían satisfechos hasta que se lo revelásemos. Hé aquí la respuesta:

"Un amigo mio" (continúa el que aquello escribe) "que había venido padeciendo de lo mismo, me aconsejó que tomara el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, diciéndome que á él le había curado. Segui su consejo, y despues de haber usado este remedio durante una quincena, todos los malos síntomas desaparecieron, y me hallé en perfecta salud. Conciento de buen grado en la publicacion de estas declaraciones, si V. cree que pueden ser de utilidad á los que sufran de un modo semejante (firmado). Manuel Valle Martinez, peluquero, Calle Loarte, 32, Granada.

Qué es lo que se deduce de estos hechos? Cuál de las tres patas del banquillo es la que primero cedió? Pues, el estómago. O en otros términos, todo el desarreglo nervioso no era más que una de las consecuencias de la indigestion y la dispepsia. Y eso es lo que sucede en casi todas indisposiciones que llenan el mundo de pacientes, y enganan á pacientes, y médicos; todas se derivan de torpeza ó paralización en la digestión. Cúrese esta solo causa, y se verá libre de sus varios y múltiples resultados.

Conseguir esto es la misión del Jarabe Curativo de la Madre Seigel. El va directamente á la raíz del mal, al punto de partida de la enfermedad, los órganos digestivos, y esparce la rica y pura sangre de la salud á través de todas las venas. 2

Paul F. G. CURIEL

biedt het geëerde publiek zijne diensten aan tot het geven van lessen in de Fransche taal en in het Italiaansch- of dubbel boekhouden.

Grondtaal: Hollandsch of Spaansch

Curaçao, 13 Juni 1893.